

Jaarverslag ZKN 2022

Door op de juiste koers

zkn
ZELFSTANDIGE
KLINIEKEN NEDERLAND

Het jaar samengevat

25% meer
verwijzingen
naar klinieken

Ondertekening IZA

Onderzoek meer-
waarde klinieken
gepubliceerd

10 werkbezoeken met stakeholders

Klinieken vervullen
grote rol in het
wegwerken van
uitgestelde zorg

Succesvol
ZKN-congres

22 ZKN-academies
& 31 VIPP 5
bijeenkomsten

Vernieuwing
ZKN-keurmerk
& audit

CAO 2022-2023
van kracht

29x in de media

Inhoudsopgave

Voorwoord van Hanneke Klopper, voorzitter ZKN	4
Landelijke spreiding ZKN-klinieken	6
Kengetallen & ledenbestand 2022	7
Vijf nieuwe ZKN-leden	9
Leden aan het woord	10
ZKN-bestuur 2023	11
Column Domien Debruyne	12
Column Tom Cohen	13
Column Paul Kruijzen	14
Hoogtepunten 2022	
Belangrijke momenten en activiteiten 2022	15
ZKN partner van het Integraal Zorgakkoord (IZA)	16
Meerwaarde van klinieken aangetoond in onafhankelijk onderzoek	17
ZKN-keurmerk & audits vernieuwd	20
Interview Jan Klein Kwaliteit is niet alleen voor de kwaliteitsmedewerker.	21
Belangrijke stappen gezet naar meer transparantie	23
Stap vooruit in Gegevensuitwisseling en digitale zorg	24
Cao 2022-2023 tussentijds gewijzigd	26
Kennisdeling & verbinding met leden	27
Werkbezoeken in 2022	30
ZKN in de media	31
Visie op de toekomst	33
Slotwoord	39

Verenigingsjaar 2022

Door op de juiste koers

*ZKN heeft
vertrouwen in de
concrete ambities
van het Integraal
Zorgakkoord...*

Hanneke Klopper
Voorzitter bestuur ZKN

Na twee uitdagende coronajaren was 2022 het jaar waarin ZKN samen met haar leden haar blik weer naar voren kon richten. We lieten corona langzaam achter ons en met de ondertekening van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) zette ZKN vol in op de noodzakelijke beweging naar passende zorg. Als zorgsector moeten we alle zeilen bij zetten, willen we de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar houden. Door passende zorg - zorg die bewezen effectief en zo efficiënt mogelijk is - centraal te stellen, kunnen we de zorgsector toekomstbestendig maken. In 2022 werd nog duidelijker welke belangrijke rol klinieken hebben in deze transitie naar passende zorg.

De vraag naar zorg door ZKN-leden zet gestaag door

Ook de inspanning van klinieken voor het inhalen van uitgestelde zorg zette in 2022 onverminderd voort. De extra zorgvraag die op klinieken af kwam hebben onze ZKN-leden met slagkracht en flexibiliteit opgelost. Klinieken zijn hierdoor nog steviger gepositioneerd als factor van betekenis in de zorg. Patiënten en hun verwijzers gaan steeds vaker actief op zoek naar zorgaanbod bij klinieken als gevolg van lange wachttijden in ziekenhuizen die zijn ontstaan door corona uitgestelde operaties en ziekteverzuim. Het aantal patiënten dat werd verwezen naar klinieken lag in 2022 gemiddeld 25% hoger dan in het laatste reguliere zorgjaar voor corona, lieten cijfers van de NZa maand na maand zien. Onderzoek van het RIVM toont dat de extra zorg die door klinieken is geleverd tijdens de coronapandemie 47.000 gewonnen gezonde levensjaren heeft opgeleverd. Met ruim 1,1 miljoen patiënten (2021) weten meer patiënten dan ooit tevoren de weg te vinden naar een zelfstandige kliniek voor behandeling en/of diagnostiek.

Het Integraal Zorgakkoord

Na een periode van intensieve onderhandelingen zette ZKN samen met een groot aantal andere partijen in de zorg op 16 september 2022 een handtekening onder het Integraal Zorgakkoord. ZKN heeft vertrouwen in de concrete ambities van het Integraal Zorgakkoord om kwalitatief goede zorg toegankelijk en betaalbaar te houden.

Met focus op passende zorg kunnen we de zorgsector toekomstbestendig maken. Passende zorg betekent voor ZKN alleen dat doen wat bewezen effectief is op een zo efficiënt mogelijke manier. Hierbij moet onderscheid gemaakt worden tussen planbare, acute en hoog-risico zorg in organisatievorm, concentratiegraad en bekostiging. Werkplezier en de ontwikkeling van de zorgprofessionals zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. Om de patiënt in staat te stellen zelfstandig keuzes te maken is transparantie van uitkomsten van zorg cruciaal.

*... nauwe
samenwerking
tussen partijen in de
zorg is belangrijker
dan ooit.*

De kracht van focus

In de beweging naar passende zorg is het zaak dat alle behandelcapaciteit optimaal wordt benut, dat zorg effectief wordt georganiseerd en schaarse middelen efficiënt worden ingezet. Onafhankelijk onderzoek dat Gupta Strategists in 2022 uitvoerde in opdracht van ZKN onderstreept de toegevoegde waarde die klinieken hierin hebben. Klinieken worden gekenmerkt door focus: ze focussen zich vaak op een specifiek zorgaanbod en doen waar ze echt goed in zijn. Door deze focus kunnen klinieken hun zorgproces optimaal inrichten. Daarnaast is focus terug te zien in de manier waarop klinieken zorg is georganiseerd: een efficiënt, strak georganiseerd en patiëntvriendelijk proces. Focus maakt dat het met schaarse middelen (personeel, tijd van zorgverleners en geld) antwoord biedt op het capaciteitsvraagstuk. De focus van klinieken resulteert in planbare zorg met goede toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid, concluderen de onderzoekers van Gupta Strategists.

In het onderzoek concludeert Gupta Strategists bovendien dat er in het kader van passende zorg, nog meer patiënten door klinieken zouden kunnen worden behandeld. Deels doordat de zorgvraag überhaupt toeneemt, en deels doordat ziekenhuizen meer planbare zorg aan klinieken kunnen overlaten. Dat geeft ziekenhuizen meer ruimte voor de acute en complexe zorg. Deze differentiatie tussen acute, complex en planbare zorg draagt bij aan een toekomstbestendig zorglandschap en sluit aan bij het Integraal Zorgakkoord.

Complementaire samenwerking

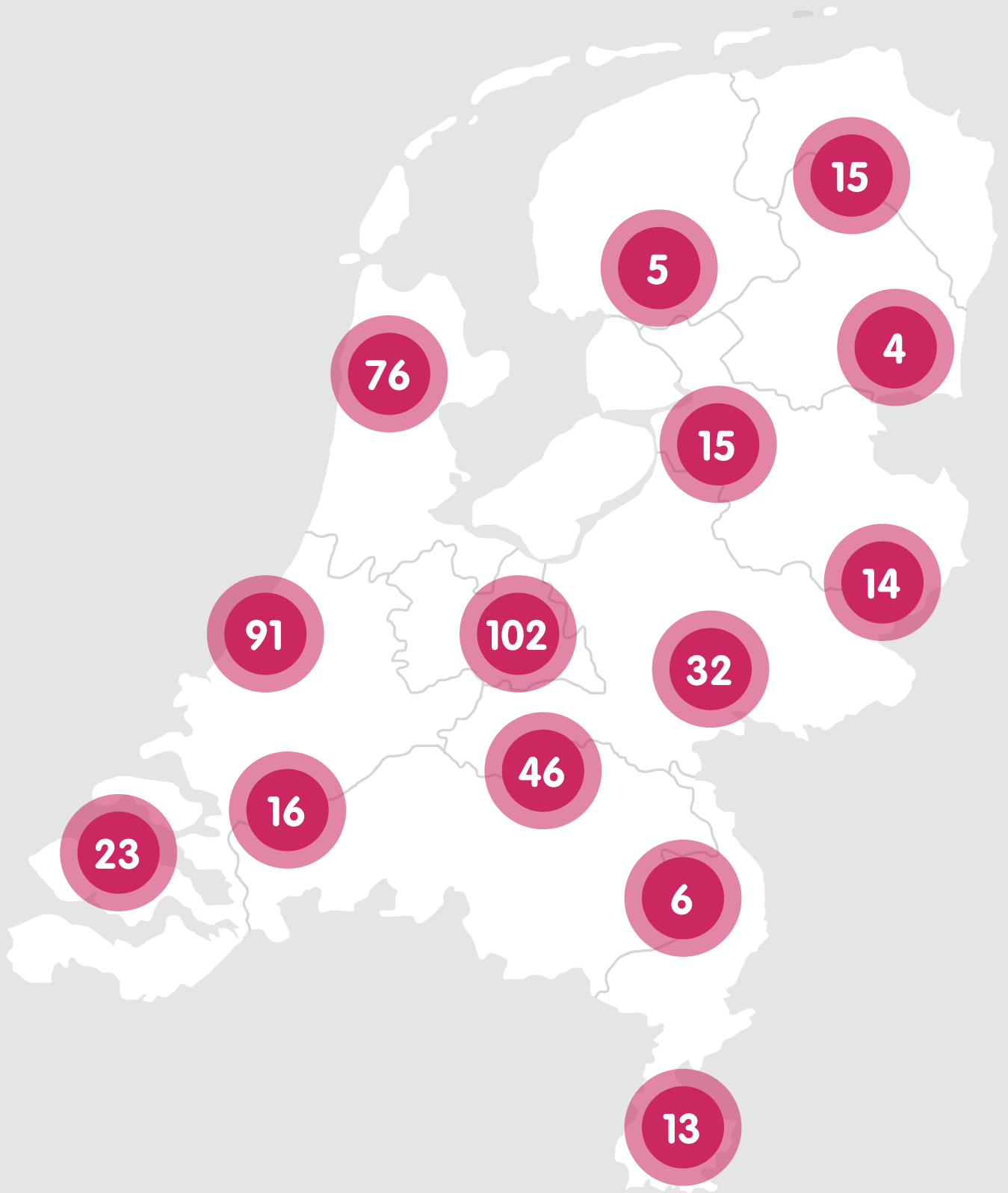
Om de kracht en capaciteit in de zorgsector optimaal te benutten, is nauwe samenwerking tussen partijen in de zorg belangrijker dan ooit. We moeten elkaars rol en toegevoegde waarde herkennen en erkennen, in plaats van concurreren om dezelfde patiënt. Het is aan klinieken en ziekenhuizen om hun samenwerking een stap verder te brengen, waarbij we complementair werken en elkaar versterken. Dit betekent vakinhoudelijke samenwerking, het uitwisselen van expertise, proactief aan elkaar doorverwijzen en waarborgen dat efficiënte processen en innovaties in focuszorg ook bij ziekenhuizen worden benut. Voor ZKN wordt 2023 dan ook het jaar van de intensivering van de samenwerking.

Klinieken stellen hun kennis en capaciteit graag beschikbaar om samen te zorgen voor korte wachttijden, betaalbare behandelingen en voldoende opleidingsplekken voor toekomstig zorgpersoneel. En tegelijkertijd, voor voldoende capaciteit bij ziekenhuizen voor acute en complexere zorg. Met haar leden staat ZKN klaar om samen met ziekenhuizen, verzekeraars, verwijzers en beleidsmakers te werken aan een duurzame inrichting van de planbare zorg en de verandering die hierbij noodzakelijk is, zodat patiënten op tijd de passende zorg krijgen die ze nodig hebben.

Na afloop van 2022, kijken het bestuur, de leden en het bureau van ZKN terug op een veerkrachtig en veelbelovend verenigingsjaar. Samen hebben we de juiste koers doorgezet! In dit jaarverslag leest en bekijkt u de belangrijkste gebeurtenissen.

Hartelijke groet,
Hanneke Klopper
Voorzitter bestuur

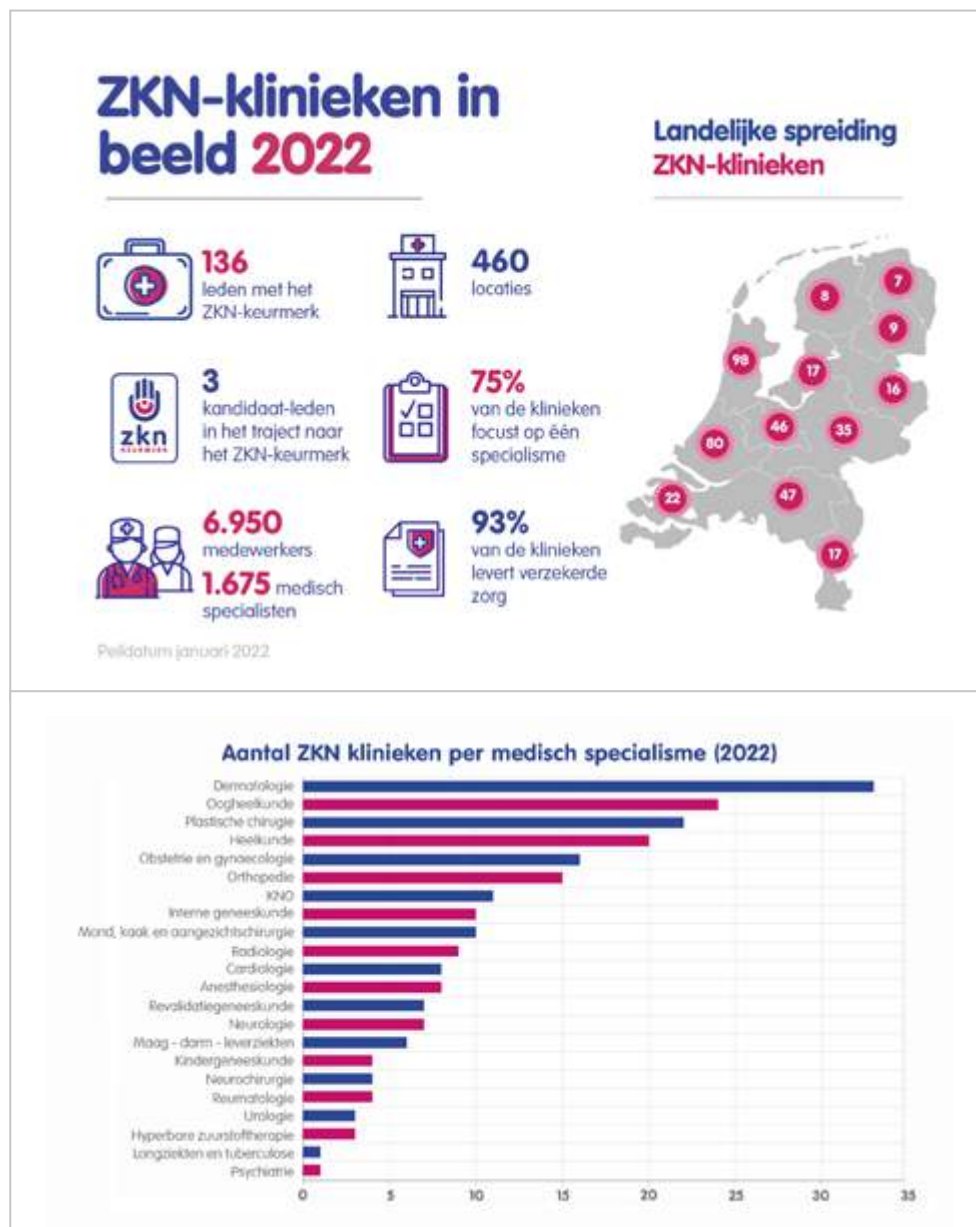
Landelijke spreiding ZKN-klinieken

Kengetallen & ledenbestand 2022

Ontwikkeling ledenbestand 2022

Bij de start van 2022 telt ZKN 136 leden met het ZKN-keurmerk en 3 kandidaat-leden. De klinieken hebben met elkaar 460 locaties. Andere uitkomsten zijn dat 75% van de leden zich focust op één specialisme en 93% verzekerde zorg biedt. In totaal zijn de leden van ZKN actief in meer als 20 specialismen waarvan dermatologie en oogheelkunde door het grootste aantal leden geboden wordt.

De branche in cijfers

De cijfers over klinieken als sector worden met één jaar vertraging bekendgemaakt. Om die reden presenteren we hieronder de cijfers van 2021.

Steeds meer patiënten kiezen voor zorg bij een kliniek. In 2021 ging 15,9% van de patiënten voor medisch specialistische zorg naar klinieken (meer dan 1,1 miljoen patiënten). In Nederland gaat 5,5% van het totale medisch specialistische budget naar klinieken (in 2021).

Vanwege corona zijn 2020 en 2021 uitzonderlijke jaren geweest. In 2020 is bij vrijwel alle klinieken de zorg enkele maanden afgeschaald. In 2021 leveren klinieken zorg aan meer patiënten vanwege het inhalen van door corona uitgestelde zorg en door patiënten die zelf, veelal in overleg met de huisarts, steeds vaker kiezen voor zorgaanbieders met kortere wachttijden.

De zorg per specialisme

Van de totale verzekerde medisch specialistische zorg vindt 15,9% plaats bij klinieken. Bij sommige specialismen ligt dat echter hoger. Zo vindt 26% van alle oogheelkundige zorg in Nederland plaats in een kliniek. Bij dermatologie (aandoeningen van de huid) is dat 23,7%. Hieronder ziet u het aandeel van klinieken per specialisme en de groei van het aantal patiënten dat een kliniek bezoekt vanaf 2017.

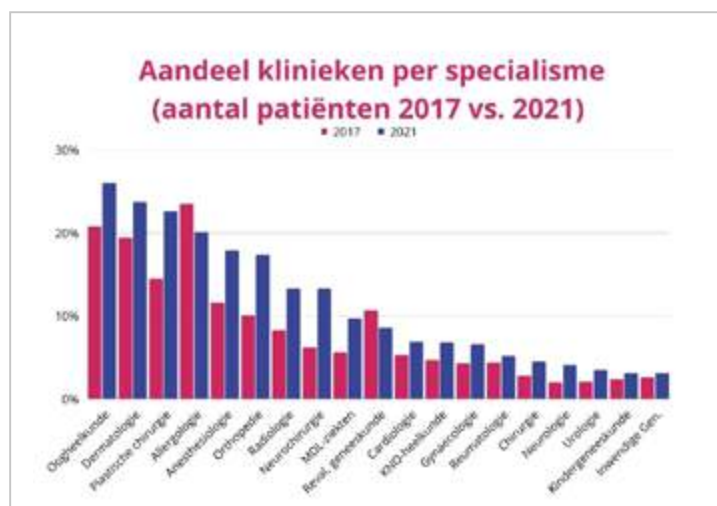
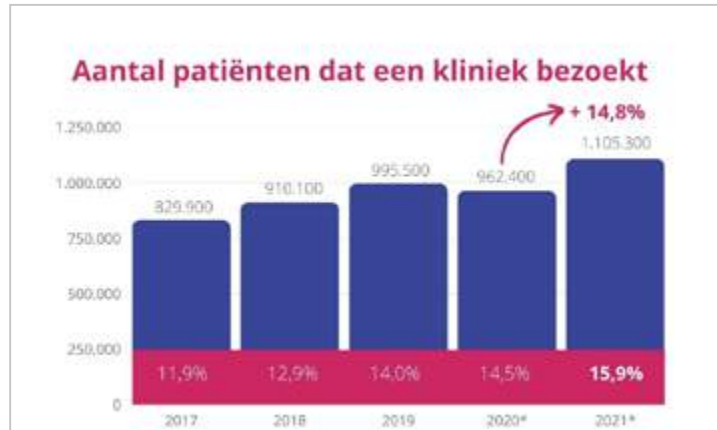
Bron: Vektis-data (2021)

* Alle cijfers gaan enkel over verzekerde medisch specialistische zorg, de aantallen in onverzekerde zorg zijn niet bekend.

** Wanneer gesproken wordt over klinieken gaat het over alle klinieken inclusief klinieken zonder ZKN-keurmerk/ ZKN-lidmaatschap.

*** Het aandeel van klinieken in het totaal betreft de verhouding tussen klinieken (inclusief klinieken zonder ZKN-keurmerk) en ziekenhuizen/universitair medische centra.

**** De percentages van de vergoedingen zijn exclusief dure geneesmiddelen.

Vijf nieuwe ZKN-leden

en 8 nieuwe kandidaat-leden in 2022

In 2022 hebben vijf klinieken het ZKN-keurmerk behaald. Acht klinieken hebben in dit jaar het ZKN-lidmaatschap aangevraagd. Na een succesvol doorlopen audit zullen ook zij officieel toetreden als lid van ZKN. ZKN heet al deze nieuwe leden hartelijk welkom bij de vereniging!

Ook lid geworden van ZKN of een ZKN-audit weer succesvol doorlopen? Stuur ons dan een leuke foto via info@zkn.nl of tag ZKN op LinkedIn!

Hoe word je lid van ZKN?

Om lid te worden van ZKN dienen klinieken het ZKN-keurmerk te behalen. Klinieken melden zich eerst aan als kandidaat-lid en hebben dan een jaar de tijd om het keurmerk te behalen. Tijdens een audit door certificerende instantie Kiwa of LRQA wordt gekeken of de kliniek aan alle keurmerkeisen voldoet. Is dat het geval, dan behaalt de kliniek het ZKN-keurmerk. Vervolgens vindt er jaarlijks een audit plaats.

Aangemeld als kandidaat lid in 2022

- Melius Klinieken
- De Kinderzorg Kliniek
- Centrum Integrale Revalidatie (CIR)
- Tulp Medisch Centrum
- Oogkliniek Den Haag
- Link2care
- Kliniek Voor de hand
- KNO medisch centrum

ZKN-keurmerk behaald in 2022

- Link2Care Clinics, Bilthoven (diagnostiek (MRI, CT, Echo & Röntgen) en urologische zorg)
- Kliniek Voor de hand, Woerden (hand- en polszorg)
- KNO Medisch Centrum, Den Bosch (Keel, Neus en Oor (KNO))
- Gynaecologie Amsterdam, Amsterdam (gynaecologie)
- De Eisenhower kliniek, Den Haag (orthopedie, pijnpoli, hand-pols centrum)

Leden aan het woord

Hoe hebben de leden van ZKN 2022 beleefd? En wat waren voor hen belangrijke mijlpalen?

Belangrijke doelstelling van ZKN's HR-commissie is het behouden van de arbeidsrust in onze branche. Begin 2022 werd een tweejarige cao afgesloten met 2,75% salarisverhoging in februari 2022 en 2,75% salarisverhoging in februari 2023. Maandelijks monitort de HR-commissie de ontwikkeling van de inflatie en de cao-salarisstijgingen in Nederland. Gelet op de sterk oplopende inflatie en de ontwikkelingen in andere sectoren heeft de HR-commissie het bestuur in december 2022 een aantal scenario's ter overweging gegeven. Dat initiatief heeft, tot ieders tevredenheid, geleid tot een tussentijdse aanpassing van de cao ZKN.

Ron Harmsen, adviseur HR-commissie ZKN

In 2022 is door het HIN weer sterk ingezet op innovatie met de implementatie van een online Pre-Operatieve Screening en deelname aan PGO/VIPP5. Hiermee houden we de zorg efficiënt en betaalbaar. Wel zien we dat de menselijk maat onder druk staat. Onze ambitie blijft om betaalbare, humane zorg te leveren.

**Anita Kuiper, manager bedrijfsvoering
Heelkunde Instituut Nederland**

We gingen aan de slag met ISO, het ZKN-keurmerk en de samenstelling van het Team Q (kwaliteit). De organisatie onderging veel veranderingen wat ons de kans gaf om continu verbeteren op de kaart te zetten. We digitaliseerden verder en verbeterden ons kwaliteitsmanagementsysteem. Ook droegen we bij aan de hernieuwing van de auditsystematiek van het ZKN-keurmerk.

Ilonka Estany, manager kwaliteit Polidirect Klinieken

ZKN-bestuur 2023

Samenstelling per 1 maart 2023

Hanneke Klopper
Directeur Rugpoli
Voorzitter

Domien Debruyne
CEO Andros Clinics
Vice-voorzitter

Tom Cohen
Algemeen Directeur
Oogcentrum Noord-Holland

Emile van Oorschot
CEO Bergman Clinics

Paul Kruijssen
Algemeen Directeur
Kliniek Viasana

Bram ter Harmsel
Directeur / Gynaecoloog
Roosevelt Kliniek

Charlotte Molenaar
Directeur
Proctos Kliniek

Het bestuur van ZKN bestaat uit directieleden werkzaam bij ZKN-klinieken. Elk bestuurslid heeft een eigen portefeuille. Dit kan zijn op het gebied van Financiering & Contractering, Kwaliteit & Veiligheid, Informatisering of HR & cao. De portefeuillehouder vertegenwoordigt het bestuur bij de daarbij behorende externe overleggen.

In 2022 heeft ZKN afscheid genomen van Kees-Peter de Roos (Dermapark) en Paul Degenhart (Bergman Clinics). ZKN wil hen hartelijk bedanken voor hun inzet voor de vereniging.

Met ingang van 1 januari 2023 is het bestuur aangevuld met bestuurslid Emile van Oorschot (Bergman Clinics) en per 1 maart 2023 met Charlotte Molenaar (Proctos Kliniek). ZKN heet hen van harte welkom bij het bestuur en kijkt uit naar een prettige samenwerking.

Column Domien Debruyne

Het Integraal Zorgakkoord: een bom vol kansen

De legendarische film *Caddyshack* uit 1980, sowieso een must-see, bevat een zin die ik nooit ben vergeten. De zakenman Al Czervik, gespeeld door Rodney Dangerfield, krijgt een telefoon (...in 1980...) op de golfbaan. Het gaat ongeveer als volgt: 'What's that? Then sell, sell, sell. (...) Everybody's selling? Then buy, buy, buy!'

De les uit deze zin gaat niet over een goede beleggingsstrategie, maar over het zien van kansen waar anderen ze niet zien. En over het pakken van die kansen door tegendraads handelen. Ik heb hier veel aan gedacht tijdens de vele IZA-onderhandeldagen in de zomer van 2022. Hoewel alle partijen aan tafel zaten met de blik vooruit, overheerste in het algemeen toch de teneur 'het kan niet anders, het moet maar'. En bij de ondertekening was iedereen blij dat er een resultaat was, maar overheerste bij alle partijen toch vooral ook het idee dat dit het minst slechte resultaat was, samen met een flinke dosis scepsis over de implementatie de komende jaren.

//
*De komende jaren
zien er goed uit voor
klinieken!* //

Ook vanuit ZKN hebben we regelmatig zo naar het IZA gekeken. Natuurlijk staan er zaken in die bedreigend kunnen zijn voor klinieken. Of op z'n minst grote aanpassingen vragen in hoe we zorg bieden aan onze patiënten, hoe we onszelf organiseren en met wie we wel of niet willen of moeten samenwerken. Maar juist dan moeten we kijken naar Al Czervik: het IZA staat ook boordevol kansen en nieuwe mogelijkheden.

En als ik ergens van overtuigd ben, is het dat 'wij van de klinieken', met onze focus en ons ondernemerschap, beter in staat zijn dan welke partij in de zorg in Nederland, om die kansen te pakken en de toekomst van de zorg voor onze patiënten en onze medewerkers op positieve wijze vorm te geven. De komende jaren zien er goed uit voor klinieken! ■

Column Tom Cohen

Waardegerichte zorg en waarom we daar niet mee moeten stoppen

Recent heeft Menzis besloten te stoppen met haar waardegerichte zorg trajecten. Menzis wil zich focussen op “zorgtransformatie waaronder zij een duurzame verandering in het zorgveld om de juiste zorg op de juiste plaats écht te realiseren” verstaat. Dat lijkt mij op zichzelf een mooi streven, maar waarom gooi je dan een belangrijke bouwsteen weg? Onze sector blinkt uit in “not invented here” en een gebrek aan doorzettingsmacht. Partijen houden elkaar aan bestuurlijke tafels in hun greep en echte vernieuwing komt, mede daardoor, traag tot stand. Ook ZKN neemt deel aan die bestuurlijke tafels. Daar brengen wij onze inzichten van passende zorg in. Passende zorg gaat ervanuit dat je zorg organiseert op de plaats waar je dat het beste kan doen. Het beste gemeten naar uitkomsten, impact op kwaliteit van leven voor patiënten en kosten.

ZKN gelooft dat je daartoe, ook in ziekenhuizen, veel planbare zorg los van andere zorg moet organiseren en apart moet bekostigen. Een belangrijke pijler om dit te realiseren is het meten van uitkomsten.

Uitkomsten in termen van toename van kwaliteit van leven tegen reële kosten. In het verlengde daarvan moet je ook stoppen met zorg die niet bijdraagt. Mede omdat we van 50% van de geleverde zorg niet weten of deze bijdraagt is het programma Zorg Evaluatie en Gepast Gebruik (ZEGG) in 2019 gestart. Een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van passende zorg is het monitoren van en sturen op uitkomsten. Een initiatief waar ik de komende periode veel van verwacht is het ontwikkelen van dashboards van 11 aandoeningen doordat ZKN-klinieken hun productiedata bij DHD aanleveren. Deze aandoeningen zijn goed voor 50% van wat er in ZKN-klinieken gebeurt. Hierdoor ontstaat een platform voor benchmarking van ZKN-klinieken onderling en omdat ziekenhuizen hun productiedata al aanleveren bij DHD, hopelijk ook met ziekenhuizen.

Dit initiatief is een heel goede zaak omdat ZKN-klinieken zonder extra inspanningen data aanleveren en dat daar benchmark informatie uit ontstaat. Die benchmarks en de gebruikte definities van indicatoren daarin worden zoveel mogelijk hergebruikt van wat er al is, onder andere uit de inzichten opgedaan in het waardegerichte zorg traject van Menzis. Hiermee is een hele subsector ontsloten en ziekenhuizen die dezelfde behandelingen aanbieden kunnen eveneens aansluiten want hun data wordt al bij DHD verzameld. De realisatie hiervan is geen doel op zich maar n.a.v. deze inzichten ontstaat de mogelijkheid om te sturen hoe en waar planbare zorg het beste georganiseerde kan worden. Mijn persoonlijke mening is dat verzekeraars daar een belangrijke rol in zouden kunnen vervullen, bijvoorbeeld door het inzetten van ecosysteem dat langs het waardegerichte zorg traject van Menzis is ontwikkeld. ■

Column Paul Kruijzen

Aantrekkelijk werkgeverschap in uitdagende tijden

Na twee jaren die gedomineerd werden door COVID was de verwachting dat 2022 weer een "normaal" jaar zou worden. De realiteit is echter anders gebleken. Sterk stijgende kosten, personeelsschaarste en een hoog ziekteverzuim hebben duidelijk gemaakt dat de uitdagingen onverminderd groot zijn. Dit wordt nog versterkt door de toenemende vraag naar zorg, met name veroorzaakt door demografische ontwikkelingen. Een mooie kans dus voor klinieken om bij te dragen aan het toegankelijk houden van de medisch specialistische zorg. Logisch toch dat beschikbare capaciteit optimaal benut wordt om patiënten tijdig te kunnen helpen?

Ondanks de aantoonbaar toegevoegde waarde van klinieken in het zorglandschap blijft de noodzakelijke verschuiving van planbare zorg, om diverse redenen, een lastig thema. Het belang van de patiënt om tijdig geholpen te worden lijkt hierbij soms van ondergeschikt belang te zijn.

Kwalitatief uitstekende zorg kan uitsluitend geleverd worden door voldoende competente en gemotiveerde medewerkers. De personeelsschaarste in de zorg is ook binnen ZKN een belangrijk thema geweest in 2022. Naast deze schaarste heeft de onvoorzien hoge inflatie ook tot een onzekere periode voor kliniekmedewerkers geleid. Ondanks de bestaande afspraken in de CAO, die tot het einde van 2023 zouden gelden, is de HR-commissie proactief aan de slag gegaan om tot een tussentijdse aanpassing te komen. Dit in een constructieve samenwerking met onze vakbond AVV. Met het besluit om de reeds overeengekomen loonsverhoging per februari verder te verhogen en daarnaast de kilometervergoeding aan te passen blijven we als klinieken aantrekkelijke werkgevers. ■

Kwalitatief uitstekende zorg kan uitsluitend geleverd worden door voldoende competente en gemotiveerde medewerkers.

Deze logica is in 2022 nog eens versterkt door het rapport van Gupta Strategists "De kracht van focus". Een rapport waarin aangetoond is hoe klinieken bijdragen aan de toegankelijkheid van zorg, efficiënt georganiseerd en van hoge kwaliteit. Daarnaast blijken klinieken bovengemiddeld innovatief te zijn en heeft de zorg veel toegevoegde gezondheidswaarde.

Hoogtepunten 2022

Belangrijke momenten en activiteiten 2022

Het jaar 2022 was een bewogen jaar. We hebben voor u de belangrijkste momenten op een rij gezet.

ZKN partner van het Integraal Zorgakkoord (IZA)

Begin september 2022 heeft het bestuur van Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN), na raadpleging van de leden, besloten om in te stemmen met het onderhandelingsresultaat van het Integraal Zorgakkoord en het akkoord te ondertekenen. Het IZA is een akkoord dat – integraal – over alle facetten van de zorg gaat. De gehele zorg moet namelijk flink op de schop om ervoor te zorgen dat ook in de toekomst de zorg betaalbaar en toegankelijk blijft. In het IZA omschreven als de transitie naar passende zorg.

Samen met de andere ondertekenaars gaat ZKN voortvarend aan de slag met de verdere invulling van de gemaakte afspraken binnen het Integraal Zorgakkoord. Alleen als we allemaal de schouders eronder zetten kunnen we de Nederlandse zorgsector toekomstbestendig maken.

ZKN heeft vertrouwen in de concrete ambities van het Integraal Zorgakkoord om kwalitatief goede zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Passende zorg betekent voor ZKN alleen dat doen wat bewezen effectief is op een zo efficiënt mogelijke manier. Hierbij moet onderscheid gemaakt worden tussen planbare, acute en hoog-risico zorg in organisatievorm, concentratiegraad en bekostiging. Werkplezier en de ontwikkeling van de zorgprofessionals zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. Om de patiënt in staat te stellen

zelfstandig keuzes te maken is transparantie van uitkomsten van zorg cruciaal.

Tegelijkertijd zijn de leden van ZKN niet zonder zorgen. De contracteerparagraaf in het Integraal Zorgakkoord vraagt om blijvende aandacht. De contractering van passende zorg vergt namelijk om inspanningen van zorgaanbieders én zorgverzekeraars. Op dit onderdeel is nog veel winst te behalen. Contracteren zou volgens ZKN te allen tijde moeten uitgaan van een balans tussen prijs, innovatie, zorguitkomsten, klanttevredenheid en toegankelijkheid, keuzevrijheid van de patiënt en van gelijkgerichtheid tussen zorgaanbieder en zorgverzekeraar.

Op 16 september 2022 heeft Hanneke Klopper, voorzitter ZKN, het Integraal Zorgakkoord (IZA) ondertekend.

Hoogtepunten 2022

Meerwaarde van klinieken aangetoond in onafhankelijk onderzoek

In oktober 2022 werd het onafhankelijke onderzoek van Gupta Strategists gepubliceerd over 'feit en fabel over de toegevoegde waarde van zelfstandige klinieken voor patiënten en zorgsysteem.' De belangrijkste conclusie van het onderzoek is dat de focus bij zelfstandige klinieken zorgt voor toegankelijke, kwalitatief hoogwaardige en betaalbare zorg.

Belangrijkste resultaten van het onderzoek zijn:

De zorg in zelfstandige klinieken is van dezelfde of betere kwaliteit dan in ziekenhuizen.

De wachttijden in klinieken zijn aanmerkelijk korter en de patiënttevredenheid ligt hoger. Tegelijkertijd zijn de tarieven gemiddeld 4 tot 5% lager dan de gemiddelde tarieven van ziekenhuizen.

De goede toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid zijn het gevolg van focus: klinieken focussen zich op een specifiek medisch-specialistisch zorggebied, waarbinnen zorg wordt geboden via een efficiënt en strak georganiseerd proces.

De wachttijden in klinieken zijn aanmerkelijk korter en de patiënttevredenheid ligt hoger.

Veel innovaties die beginnen in klinieken, vinden daarna hun weg in ziekenhuizen.

Deze focus van klinieken kan een nog grotere waarde hebben in de noodzakelijke beweging naar passende zorg, als meer patiënten voor hun focuszorg bij klinieken terecht kunnen. Hierbij is het belangrijk dat klinieken en ziekenhuizen intensiever samenwerken en elkaar aanvullen.

Medische uitkomsten klinieken vergelijkbaar of zelfs beter

Het onderzoek van Gupta Strategists, getiteld 'De kracht van focus', laat zien dat kwaliteit, toegankelijkheid, betaalbaarheid, toegevoegde maatschappelijke waarde en innovatie hand in hand gaan bij klinieken. Dit komt voort uit de focus die klinieken kenmerkt. Klinieken focussen zich op een specifiek en planbaar zorgaanbod. Hierdoor kunnen klinieken met schaarse middelen (personeel, tijd en geld) hoge kwaliteit leveren aan hun patiënten. Uit het onderzoek blijkt dat medische uitkomsten van klinieken – voor de onderzochte zorggebieden – vergelijkbaar met ziekenhuizen zijn, of zelfs beter. Dit is ook terug te zien in de tevredenheid van patiënten: zij beoordelen hun kliniek met een 9 gemiddeld.

Meer behandelingen en kortere wachttijden

Als gevolg van COVID hebben veel patiënten lang moeten wachten op hun behandeling, veelal operaties, en het einde van de huidige wachtlijsten is nog niet in zicht. Het onderzoek laat zien dat klinieken, sinds het uitbreken van de pandemie, steeds meer patiënten hebben behandeld. Bij de door Gupta Strategists onderzochte klinieken steeg het aantal behandelingen na de eerste COVID-golf; deze klinieken leverden tot 30 à 70% meer zorg dan in 2019. Hiermee dragen klinieken bij aan

de continuïteit van zorg. Het onderzoek verwijst bovendien naar cijfers van het RIVM die laten zien dat de extra zorg door klinieken tijdens de coronapandemie 47.000 gewonnen levensjaren heeft opgeleverd. Daarbij komt dat patiënten gemiddeld gezien eerder terecht kunnen bij een kliniek dan bij een ziekenhuis, voor dezelfde zorg. Dat geldt zowel voor het eerste polibezocht als voor de behandeling. Het verschil in wachttijd is vaak enkele weken, aldus Gupta Strategists.

Lagere tarieven en meer innovatie

Het onderzoek van Gupta Strategists laat daarnaast zien dat de kracht van focus zich niet alleen vertaalt in kwaliteit en toegankelijkheid, maar ook in efficiënte processen, lagere kosten en daarmee lagere tarieven. De gemiddelde tarieven voor behandeling van cataract (staar), heupartrose en huidkanker bij de onderzochte klinieken liggen lager dan die bij ziekenhuizen: klinieken zijn gemiddeld

Foto: Aanbieding onderzoeksrapport door Hanneke Klopper (ZKN) aan Barbara Goezinne (VWS) op 20 oktober 2022. Fotograaf Freek van den Bergh.

3,8% tot 5,4% goedkoper, voor dezelfde zorg. Daarbij resulteert focus bij klinieken in innovatie op het snijvlak van zorginhoud, proces en digitalisering. Door hun focus en veelal kleine(re) schaal zijn klinieken in staat innovaties snel door te voeren. Veel innovaties die beginnen in klinieken, vinden daarna hun weg in ziekenhuizen.

Differentiatie tussen acute en planbare zorg

Klinieken behandelen momenteel bijna 16% van het totale aantal patiënten met een medisch specialistische zorgvraag in Nederland. In het onderzoek concludeert Gupta Strategists dat er in het kader van passende zorg, nog meer patiënten door klinieken zouden kunnen worden behandeld. Deels doordat de zorgvraag überhaupt toeneemt, en deels doordat ziekenhuizen meer planbare zorg aan klinieken kunnen overlaten. Dat geeft ziekenhuizen meer ruimte voor de acute en complexe zorg. Deze differentiatie tussen acute, complex en planbare zorg draagt bij aan een toekomstbestendig zorglandschap en sluit aan bij het Integraal Zorgakkoord.

Deze differentiatie tussen acute, complex en planbare zorg draagt bij aan een toekomstbestendig zorglandschap en sluit aan bij het Integraal Zorgakkoord.

Aanbevelingen voor een toekomstbestendig zorglandschap

Om te komen tot passende zorg en een toekomstbestendig zorglandschap is het volgens het onderzoek belangrijk dat klinieken en ziekenhuizen meer samenwerken en elkaar aanvullen. Ook op systeemniveau doet Gupta Strategists hiertoe een aantal aanbevelingen: het in stand houden van marktprikkels voor focuszorg door het ministerie van VWS, het zorgen voor passende volumes en tarieven door zorgverzekeraars en het bieden van meer transparantie door klinieken.

DE KRACHT VAN FOCUS

Het onderzoek is uitgevoerd door Gupta Strategists in opdracht van ZKN, onder voorwaarde dat Gupta Strategists een onafhankelijk en ongecensureerd rapport kon publiceren. ZKN heeft geen invloed gehad op de conclusies van het rapport.

Hele rapport lezen?

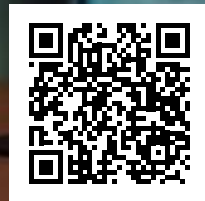
Klik op het rapport hierboven of scan de QR-code voor de link naar het gehele rapport.

Hoogtepunten 2022

ZKN-keurmerk & audits vernieuwd

[Klik hier](#) of scan de QR-code om de video over de vernieuwing van het ZKN-keurmerk te zien.

In 2022 is ZKN samen met haar leden gestart met het herzien van de inhoud van het ZKN-keurmerk en de manier waarop het keurmerk geaudit wordt. Een project met impact op de audits in alle klinieken.

De aanleiding van het project was de wens dat audits meer zouden gaan opleveren voor de klinieken. We wilden komen tot een auditmethodiek die beter aansluit bij de context van de kliniek. En tevens een goede toets is van de werkvloer. Minder afvinken en meer waarderen en continue verbeteren. Het ZKN-keurmerk dient kwalitatief onderscheidend en actueel te blijven.

Minder afvinken en meer waarderen en continue verbeteren.

Bij het herzien van de audits waren 24 klinieken vertegenwoordigd in drie werkgroepen.

Advies van de werkgroepen

- Toetsingscriteria: van 30 naar 21 normen om de leesbaarheid te verhogen. De inhoud is hierbij niet veranderd.
- Toetsingsreglement: Waarderend auditen wordt de norm en daarnaast worden diverse andere auditmethodieken ingezet om juist ook in gesprek te gaan met zorgprofessionals.
- Er komt een wegwijzer voor extra toelichting.

De voorgestelde wijzigingen zijn tijdens de Algemene ledenvergadering 2022 van ZKN aangenomen (24 november 2022).

Pilot in 2023

De vernieuwingen van de toetsingscriteria zijn per 2023 direct toegepast en van de wegwijzer is een conceptversie in gebruik genomen. De wijzigingen voor de audits zoals beschreven in het toetsingsreglement worden getest in 2023. Er zal een pilot worden uitgevoerd met negen klinieken en drie certificerende instanties. Na de pilot volgt een uitgebreide evaluatie. Na verwerking van de evaluatieresultaten zullen de gewijzigde audits ingaan per 2024.

Vanaf 1 januari 2022 is Jan Klein de nieuwe voorzitter van het College van Deskundigen van ZKN. We interviewden hem over zijn eerste zes maanden en ervaringen met ZKN en haar leden. Klein geeft aan de kennismaking met ZKN-leden zeer indrukwekkend te vinden "Klinieken lopen voor in hoe zij kwaliteit & veiligheid hebben vervlochten in het bedrijfsmodel. Het hele team is betrokken." Naar de toekomst toe wil hij een brug slaan van het College naar de praktijk en klinieken ondersteunen in het leren en verbeteren.

Interview Jan Klein

Kwaliteit is niet alleen voor de kwaliteitsmedewerker.

“In eerste instantie toen Hanneke (Klopper, voorzitter ZKN) mij belde voor deze functie heb ik nee gezegd. Ik ben geen typische bestuurder. Maar toen ik hoorde over de verdieping en inhoud die gezocht werd was ik binnen 5 minuten om.” Klein geeft aan dat het in het begin lastig was om thuis te raken in alle documentatie en inhoud. Door de prettige opstart en introductie van het team Kwaliteit & Veiligheid van ZKN kon hij echter al snel de diepte in. Ook de eerste kennismakingen met auditoren, klinieken en de leden van het College van Deskundigen waren zeer prettig: “Iedereen blijft dichtbij zichzelf, daardoor kom je al direct tot uitwisseling van ervaringen. ZKN heeft ook al een zeer duidelijke visie over kwaliteit die in de ZKN governance code staat.”

Achtergrond

Klein is zijn werkende carrière begonnen als anesthesioloog in het ziekenhuis waarvoor hij veel op de OK heeft gewerkt. Het klinische werk heeft hij altijd gecombineerd met onderzoek en het geven van onderwijs. Bij het Erasmus MC in Rotterdam is hij afdelingshoofd geweest en hoogleraar Anesthesiologie. Klein is altijd veel bezig geweest met het thema kwaliteit & veiligheid, onder andere als hoogleraar veiligheid in de zorg bij de Erasmus universiteit en bij de TU Delft.

“Anesthesiologen lopen voorop in patiëntveiligheid. Om tot hoge kwaliteit en veiligheid te komen moet je willen samenwerken als team. Ieders systeem van werken beïnvloedt de K&V en kan deze verbeteren of verstoren. Die menselijke kant van K&V is universeel en zie je overal.”

Ervaring met klinieken

In de jaren 90 werkte Klein samen met een orthopeed die een eigen orthopedische kliniek had. Dit was een positieve kennismaking met de wereld van klinieken.

"In de OK was de samenwerking vertrouwd en veilig, met wederzijds respect. Dat heb ik wel anders meegemaakt met artsen die denken dat zij het belangrijkste zijn. Hier was sprake van echte samenwerking. Iedereen is er mee bezig dat de patiënt comfortabel door de behandeling moet. Het neerzetten van kwaliteit is belangrijk voor zowel de arts als de kliniek. Bij missers heb je gelijk smet op de naam van de kliniek."

Deze goede indruk van klinieken ziet Klein nu in 2022 opnieuw bij het meelopen met twee ZKN-audits.

"Ik was zeer onder de indruk. Tuurlijk word je extra netjes ontvangen door de directie maar ik kreeg ook het echte verhaal over kernwaarden en beweegredenen. Medewerkers lieten vol trots alles zien, zijn goed geïnformeerd. Kwaliteit is niet alleen belegd bij één persoon of op papier, op het niveau van de werkvloer is het hele team betrokken. Bedrijfsmatig moeten klinieken natuurlijk ook goed functioneren en daar zit kwaliteit & veiligheid in vervlochten. Daarin lopen klinieken voor op ziekenhuizen."

Klein geeft aan dat klinieken in de bedrijfsvorm die zij hebben echt moeten ondernemen en dat je daarvoor 'heel volwassen' moet zijn.

"Je moet kernwaarden hebben, kwaliteit & veiligheid leveren, innovatief en slagvaardig zijn. Anders haal je het niet. Als je in een ziekenhuis werkt zijn er veel minder van dergelijke bedreigingen."

Ambities komende jaren

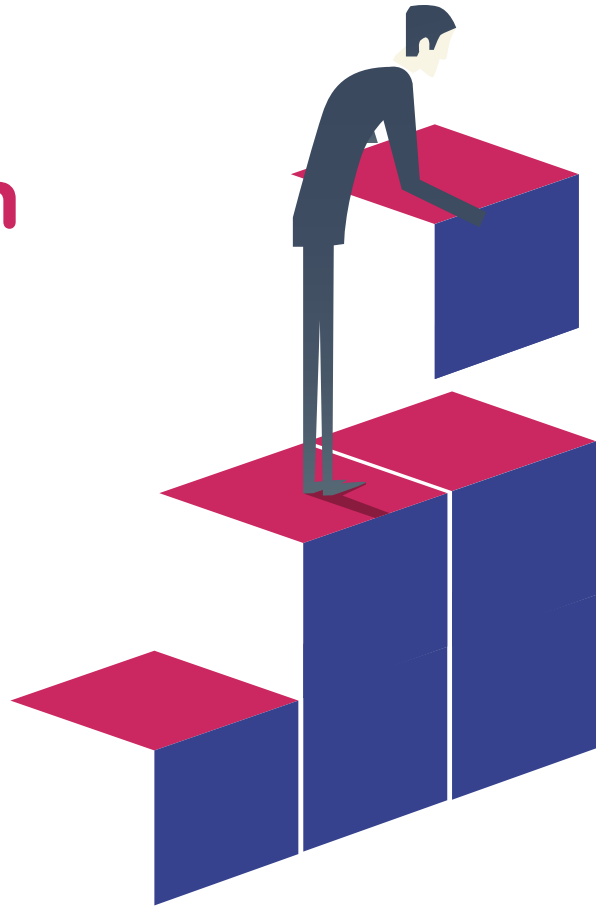
We vroegen Klein hoe hij nu verder invulling aan zijn rol gaat geven. Hij geeft aan dat hij binnen het College wil zorgen dat alle perspectieven nog beter aan bod komen. Op het gebied van het ZKN-keurmerk is er door ZKN en haar leden al ontzettend veel bereikt waar Klein op voort wil borduren. Daarnaast wil hij ook zeker een brug bouwen van het College naar de praktijk

"Niet iedere kliniek hoeft te weten wat het College is, het draait niet om het orgaan CvD, maar ze moet wel streven naar kwaliteit. Kwaliteit moet vervlochten zijn met de kliniek dan draagt het ook bij aan goede bedrijfsresultaten. Het is niet alleen een thema voor de kwaliteitsmedewerker, kwaliteit kan alleen bereikt worden door samenwerking. Hoe gaan we klinieken hierbij ondersteunen om te leren en verbeteren? Daar ga ik mij mee bezig houden." ■

Hoogtepunten 2022

Belangrijke stappen gezet naar meer transparantie

Bij ZKN-klinieken wordt goede en doelmatige zorg geleverd. Maar dat moeten we wel aantoonbaar en inzichtelijk maken. Daarom hebben ZKN-leden tijdens de Algemene Ledenvergadering 2022 ingestemd met het project 'VeelZEGGende data' in samenwerking met DHD. Door klinieken aan te sluiten op het dataplatform van DHD kan er met de DIS-data en spiegels inzichtelijk worden gemaakt of en in welke mate klinieken doelmatige zorg leveren in lijn met de ambitie van het landelijke programma Zorgevaluatie en Gepast Gebruik (ZE&GG).

Waarom is dit project belangrijk?

We willen in de zorg dat tijd en geld goed besteed worden. Zo blijkt ook uit het Integraal Zorgakkoord met als centrale thema 'Passende Zorg'. ZKN-leden zijn hier naar eigen zeggen actief mee bezig, volgen alle richtlijnen en initiatieven zoals de implementatieagenda van het programma Zorgevaluatie & Gepast Gebruik (ZE&GG). Als branche kunnen we dit echter nog niet met concrete data onderbouwen. Door het genereren van data (spiegelinformatie) wordt de doelmatigheid zichtbaar, vergroten we de transparantie en wordt de positie en toegevoegde waarde van de kliniek individueel en onze branche als geheel in het zorglandschap versterkt. We zetten hiermee een belangrijke stap richting de doelstellingen van ZE&GG en het IZA.

Voor klinieken maakt de centrale dataverzameling via DHD het mogelijk om spiegelinformatie te genereren en onderling te benchmarken. Spiegelinformatie

geeft inzicht in de mate van implementatie van gepast gebruik op basis van bestaande dataregistraties. Zo kunnen klinieken zien hoe zij presteren: ten opzichte van zichzelf in de tijden waar mogelijk ten opzichte van andere zorgaanbieders. Met een spiegel kan worden aangetoond hoe goed klinieken onderwerpen hebben geïmplementeerd en indien nodig nog waar er nog geleerd of verbeterd kan worden.

Stappen in 2023 en daarna

In 2023 gaat DHD een 'verwerkingsstraat' bouwen om de binnenkomende data van klinieken te kunnen verwerken. Spiegels worden ontwikkeld van onderwerpen op de implementatieagenda. Voor het vaststellen van de spiegels zal ZKN aan de klinieken die op dat specialisme zorg bieden, om input vragen. Klinieken kunnen in 2023 al starten met het aanleveren van data. De eerste spiegels worden medio 2023 opgeleverd.

Hoogtepunten 2022

Stap vooruit in Gegevensuitwisseling en digitale zorg

VIPP 5

VIPP 5 is een subsidieproject dat zich focust op de uitwisseling van medische gegevens met de patiënt via een persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO) en tussen instellingen. Klinieken die meedoen aan het VIPP 5 programma hebben in 2022 grote stappen gezet. Na de huisartsen en ggz-instellingen is 70% van de ziekenhuizen, categorale instellingen en klinieken nu ook klaar om gegevens aan patiënten beschikbaar te stellen via een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO). Deze instellingen zijn voor patiënten vindbaar vanuit PGO's. Hiermee is een belangrijke eerste deadline behaald van VIPP 5, het implementatieprogramma om de uitwisseling van medische gegevens tussen instellingen en patiënten te versnellen.

Om deelnemers en leveranciers te informeren en adviseren over de implementatie van de verschillende onderdelen van het VIPP 5 programma, organiseerden de programmateams van NFU, NVZ en ZKN ook dit jaar een groot aantal bijeenkomsten en werkbezoeken. Daarnaast werden stappenplannen en handreikingen ontwikkeld voor de verschillende modules. Ook op communicatief en veranderkundig vlak bood het programmabureau ondersteuning, onder andere met verschillende communicatiemiddelen en e-learnings. Daarnaast heeft het programmabureau regelmatig contact met het ministerie van VWS om de stand van zaken met betrekking tot VIPP 5 te bespreken en de uitdagingen die deelnemende instellingen ervaren onder de aandacht te brengen.

Hoogtepunten 2022

Mijlpalen 2022

Een overzicht van belangrijke mijlpalen die in 2022 bereikt zijn:

- Meer dan de helft van de deelnemende instellingen heeft Module 1 technisch gerealiseerd;
- De deadline voor het voldoen aan de eisen voor scholing over en gebruik van PGO's is uitgesteld naar 30 juni 2023;
- De eerste instellingen hebben Module 2 behaald. Met Module 2 kan een instelling gegevens uitwisselen met een patiënt via een PGO. Een patiënt kan vanuit zijn PGO informatie terug sturen naar de instelling;
- Samenwerking met MedMij en Nictiz is geïntensiveerd om leveranciers te ondersteunen bij hun kwalificatieproces;
- In oktober heeft de eerste VIPPtathon plaatsgevonden: een uniek event waarbij zorginstellingen en leveranciers in een connectathon-achtige setting samenwerken om gegevensuitwisseling te testen en verbeteren;
- De testomgeving voor uitwisseling met PGO's is in gebruik genomen.

Informatisering

In 2022 waren de meeste informatisering onderwerpen gelieerd aan het Integraal Zorgakkoord (IZA). Belangrijke punten in dit akkoord zijn digitale zorg en gegevensuitwisseling. Het duurt niet lang meer voordat gegevensuitwisseling een standaard onderdeel is in het primaire zorgproces. Om dit goed te regelen en de belangen van de ZKN-leden te behartigen nam ZKN actief deel aan de schrijftafel en aan de bestuurlijke tafels voor het onderdeel gegevensuitwisseling en digitale zorg.

Met de komst van het IZA wordt er nog harder gewerkt aan een zorgbreed en duurzaam informatiestelsel waarin zorggegevens veilig en betrouwbaar uitgewisseld worden. Hiervoor worden afspraken, standaarden en voorzieningen getroffen met alle IZA partijen.

ZKN is erkend deelnemer aan de landelijke overlegtafels, waaronder het Informatieberaad Zorg, Stichting Verwijzen en VZVZ.

Een belangrijk lobbyresultaat is de landelijke overeenstemming dat 'FHIR' de standaard wordt voor uitwisseling van gegevens en daarmee EPD-proof voor klinieken.

Het duurt niet lang meer voordat gegevensuitwisseling een standaard onderdeel is in het primaire zorgproces.

Hoogtepunten 2022

Cao 2022-2023 tussentijds gewijzigd

De hoge inflatie en sterk stijgende energiekosten raken veel Nederlanders in hun portemonnee. Dat geldt ook voor werknemers van zelfstandige klinieken. Om medewerkers hierin tegemoet te komen, hebben ZKN en vakbond Alternatief voor Vakbond (AVV) in december 2022 besloten om de salarissen met ingang van 1 februari 2023 te verhogen met 4,75%, in plaats van met de eerder overeengekomen 2,75%.

Daarnaast wordt de belastingwetgeving met ingang van 1 januari 2023 veranderd, hetgeen het mogelijk maakt om medewerkers een hogere belastingvrije reiskostenvergoeding toe te kennen. ZKN en AVV hebben afgesproken om de reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer en voor dienstreizen met ingang van 1 januari 2023 vast te stellen op € 0,21 per kilometer.

Hoogtepunten 2022

Kennisdeling & verbinding met leden

Een vereniging ben je voor, met én door leden. Verbinden met leden en elkaar ontmoeten op bijeenkomsten is dan ook een belangrijke waarde van ZKN. Dankzij de goede digitale tools bood ZKN in 2022 een recordaantal kwalitatief inhoudelijke ZKN-academies en VIPP-bijeenkomsten aan. Daarnaast vonden er waardevolle live bijeenkomsten plaats zoals het ZKN-congres en de Algemene Ledenvergadering.

ZKN
CONGRES
2022

**Masterplan
planbare
zorg** 09/06
2022

Tijd voor keuzes.

Kennisdeling & verbinding met leden

Live ledenevents in 2022

De live events zijn unieke mogelijkheden in het jaar waarbij leden elkaar ontmoeten, kennis en tips uitwisselen en hun stem uit kunnen brengen over belangrijke verenigingsbesluiten.

9 juni 2022

ZKN-congres 2022, DeFabrique

24 november 2022

ZKN Algemene Ledenvergadering, InnStyle in Maarsen

Academies in 2022

ZKN-academies zijn korte bijeenkomsten waarbij ZKN-leden kennis opdoen over bijvoorbeeld nieuwe wetgeving, beschikbare tools of ontwikkelingen in de sector. In 2022 namen ruim 400 kliniekmedewerkers deel aan ZKN-academies.

13 januari 2022

NEN 7510 | Verdiepingstraining informatiebeveiliging

13 januari 2022

Kick-off project hervorming auditsystematiek

10 maart 2022

Informatiebijeenkomst LORENZ database wet en regelgeving

17 maart 2022

Water in de zorg: legionella, kwaliteit, beheer en (nieuwe) regelgeving

22 maart 2022

Hygiëne en infectiepreventie deel 1

24 maart 2022

Hygiëne en infectiepreventie deel 2

17 mei 2022

Digitale toegankelijkheid: nut én noodzaak

30 mei 2022

ZKN-keurmerk behalen en behouden

31 mei 2022

Veilig behandelen met opioïden

20 juni 2022

Marketing101 voor klinieken

27 juni 2022

Medicatie veiligheid in de kliniek

4 juli 2022

Nivel, informatiebijeenkomst rapporten veiligheidscultuur en vermijdbare schade

5 juli 2022

LORENZ database wet- en regelgeving, informatiebijeenkomst

15 september 2022

PRI en PRA, prospectieve risico-inventarisatie en analyse

3 oktober 2023

Webinar 'Van werkstress- naar werkplezierbeleving in de kliniek'

4 oktober 2022

Interne audit als voorbereiding op de ZKN-audit

11 oktober 2022

Antistolling & periprocedureel beleid en Oog & medicatie

20 oktober 2022

Toelichting Gupta onderzoek meerwaarde van klinieken 'Kracht van Focus'

3 november 2022

Gevaarlijke stoffen

29 november 2022

Indicatoren in control

13 december 2022

Grensoverschrijdend gedrag, voorkomen en wat als het toch gebeurt?

Kennisdeling & verbinding met leden

VIPP 5-events

In het VIPP 5 programma werken klinieken en leveranciers toe naar het behalen van de programma doelen. Tijdens bijeenkomsten worden kennis en tips uitgewisseld en knelpunten besproken en opgelost.

2x per jaar

Gebruikersbijeenkomst per leverancier (Asterisque, CNS connect, Dixis, Heart for Health, MI consultancy, Tenzinger en Timeff)

3 maart 2022

Klankbordgroep stakeholders

19 april 2022

Klankbordgroep stakeholders

Mei 2022

Leveranciersbijeenkomst Module 3 – Uitwisselen Bgz en correspondentie

Juni 2022

Leveranciersbijeenkomst: Resultaten technische beproeving
Twiin afsprakenstelsel

9 juni 2022

Fysieke VIPP 5 bijeenkomst (voorafgaand aan het ZKN congres)

Oktober 2022

Leveranciersbijeenkomst: Het AORTA-on-FHIR als infrastructuur voor VIPP 5

10 oktober 2022

Klankbordgroep stakeholders

11 oktober 2022

Bijpraatuurtje VIPP Module 2

17 t/m 28 oktober

VIPPtathon: Testen van de hele keten EPD-DVZA-PGO

3 november 2022

VIPP 5 bijeenkomst: Aan de slag met Module 3? Wij helpen u op weg!

6x in augustus & september

Vipp 5 vragenuurtje module 1 (voorafgaand aan module deadline)

(23, 30 augustus en 6, 13, 20 en 27 september)

Werkbezoeken in 2022

ZKN vertegenwoordigt de belangen van haar leden en zet zich in om de positie van klinieken in het zorglandschap verder te versterken. Dat doen we onder andere door contacten te onderhouden met diverse partijen in het zorgveld, zoals het ministerie van VWS, andere brancheorganisaties en zorgverzekeraars.

We spreken deze partijen één op één en bij sectorale overleggen, bijvoorbeeld in het kader van het Integraal Zorgakkoord. We nodigen hen ook uit voor werkbezoeken om te laten zien hoe het er in de praktijk in een kliniek aan toe gaat en welke toegevoegde waarde dat heeft.

5 april 2022

Maltese Ministerie van gezondheidszorg op bezoek bij Bergman Clinics, Rijswijk

29 april 2022

Zorginstituut Nederland op bezoek bij Oogcentrum Noordholland, Heerhugowaard

2 mei 2022

Minister van volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Ernst Kuipers, op bezoek bij Rugpoli (Delden) en Equipe Zorgbedrijven (Enschede)

24 mei 2022

Zorgverzekeraar CZ op bezoek bij Kliniek Viasana, Mill

30 mei 2022

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZA) op bezoek bij Equipe Zorgbedrijven, Amsterdam

13 juni 2022

Zorgverzekeraar Menzis op bezoek bij DC Klinieken, Groningen

15 juni 2022

Zorgverzekeraar ASR op bezoek bij Annatommie, Utrecht

23 september 2022

Zorgverzekeraar VGZ op bezoek bij Oogcentrum Noordholland, Heerhugowaard

6 oktober 2022

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) op bezoek bij Bergman Clinics, Rotterdam

12 oktober 2022

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZA) op bezoek bij Proctos Kliniek, Bilthoven

ZKN in de media

In 2022 is ZKN gemiddeld meerdere keren per maand in de media verschenen. Hierin is geschreven over de rol van klinieken bij het oplossen van wachtlijsten, het inhalen van door corona uitgestelde zorg en het Integraal Zorgakkoord.

Hieronder een indruk van publicaties in de landelijke dagbladen, regionale media en vakbladen.

Wachttijden in de zorg

Inhaalzorg kan sneller: het ziekenhuis is vol, maar in de kliniek is ruimte zat

Patiënt wacht te lang op uitgestelde zorg door houding verzekeraar

Particuliere klinieken kunnen helpen 'Patiënten moeten verplicht worden kortere wachttijden'

31-02-2022 17:01

ZIEKENHUIZEN VERTRAGEN INHAALZORG, PATIËNTEN ONNODIG LANG OP WACHTLIJST

ZORGAUTORITEIT MOET INGRIJPEN

De NZa zegt niet na te kunnen gaan of er sprake is van onwenselijke marktposities en in hoeverre deze ontwikkelingen positief of negatief bijdragen aan passende zorg. De toezichthouder gaat dit wel als extra aandachtspunt meenemen in een volgende monitor. Zelfstandige klinieken zelf zijn juist ontevreden over een afwachtende houding van zorgverzekeraars bij uitgestelde zorg.

Mocizame onderhandelingen

In een peiling bevestigt 15 procent van de ziekenhuizen en 27 procent van de zelfstandige klinieken dat de onderhandelingspositie is versterkt door de coronapandemie. Aan de andere kant geeft 5 procent van de ziekenhuizen en 6 procent van de klinieken aan dat de positie was afgenomen door corona.

De inhaalzorg na corona

Ziekenhuizen hamsteren goed betalende inhaalzorg

INHALEN VAN ZORG IN KNEL

door Klaartje Bax en Arianno Mantel

SITTARD • Meer dan 110.000 operaties die zijn uitgesteld door de coronapandemie moeten nog worden ingehaald, blijkt uit nieuwe cijfers van de Nederlandse Zorgautoriteit. Het geeft de zorg hoofdbrekers hoe dat moet gebeuren. „Ik denk dat we blijvend tegen een fikse achterstand aan gaan kijken”, waarschuwt Sjoerd Bulstra, voorzitter van de Nederlandse Orthopaedische Vereniging. De grootste belemmering om zorg in te halen, is het gebrek aan personeel. De nieuwe opleving van corona, maar ook de nasleep van eerdere golven, zorgt voor enorme uitval. Tot wel 20 procent van het personeel zit thuis. Zorgorganisaties doen er alles aan om te voorkomen dat het stuwmeer aan uitgestelde zorgbehandelingen verder volstromt. Roel Goffin van het Zuyderland Ziekenhuis hoopt dat er tegen de

ZKN in de media

ZBC's

De zelfstandige klinieken hebben de eerste maanden van dit jaar evenveel patiënten gezien als in 2021. Dit is een stijging van 30 procent vergeleken met 2019. Ook het aantal operaties dat is uitgevoerd in klinieken was ongeveer gelijk aan dat in 2021.

Privéklinieken in de knel: behandelplafond wordt bereikt

Aantal wachtende patiënten blijft

Capaciteit zbc's benutten

Verder heeft de NZa in samenwerking met Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN) informatie opgevraagd bij de zelfstandige behandelcentra om inzicht te krijgen in de capaciteit van de bestaande behandelcentra. De informatie moet zorgverzekeraars en zieke patiënten helpen bij het kiezen van een behandelcentrum met voldoende capaciteit van zelfstandige behandelcentra.

Grote verschillen op medische wachtlijsten

ZKN-directeur Timmerman: 'Iedereen kan meer doen om inhaalzorg te versnellen'

Frits Baitsen
Directeur Paulette Timmerman van Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN) vindt dat alle zorgpartijen meer kunnen doen om de achterstallige behandel...

Wie op een nieuwe knie wacht, wacht nog steeds te lang - en misschien blijft dat wel zo

Gupta Strategists: focus bij zelfstandige klinieken zorgt voor kortere wachttijden

Suzanne Bremers - 21 oktober 2022, 13:25 - 1004 keer gelezen

De zorg in zelfstandige klinieken is van dezelfde of betere kwaliteit dan in ziekenhuizen. De wachttijden in klinieken zijn korter en de patiënttevredenheid ligt hoger. Tegelijkertijd zijn de tarieven gemiddeld 4 tot 5 procent lager dan de gemiddelde tarieven van ziekenhuizen. Dit blijkt uit onderzoek van Gupta Strategists in opdracht van ZKN. Klinieken kunnen dan ook, in samenwerking met ziekenhuizen, meer zorg aan.

Visie op de toekomst

Vernieuwing in het zorglandschap

ZKN staat voor vernieuwing van de planbare zorg. Klinieken zijn onderdeel van de oplossing om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. ZKN staat klaar om samen met ziekenhuizen, verzekeraars en verwijzers te werken aan een duurzame inrichting van de planbare zorg in Nederland, zodat patiënten de zorg krijgen waar ze recht op hebben nu en in de toekomst.

In 2022 heeft ZKN haar visie op de toekomst van de planbare zorg gevisualiseerd. U bekijkt en leest deze op de volgende bladzijden.

Naar een toekomstbestendig zorglandschap

ZKN pleit voor nog betere, toegankelijker, efficiëntere medisch specialistische zorg waarbij de patiënt centraal staat. Met als doel om te komen tot een toekomstbestendig zorglandschap in Nederland. En daarvoor is het volgende nodig:

1. Passend gebruik

- Alleen dat doen wat bewezen effectief is en zo efficiënt mogelijk voor de patiënt.

2. Passende organisatie

- Onderscheid tussen planbare, acute en hoog-risico zorg in organisatievorm, concentratiegraad en bekostiging.
- Behandelen waar de zorgvraag van de patiënt het beste past.

3. Passende financiering

- De financiering is afgestemd op de organisatie van de zorg (acuut/ planbaar/ hoog-risico) en volgt de patiënt.

4. Transparantie

- Inzicht in wachttijden, uitkomsten en andere data voor de patiënt, zodat samen met de verwijzer in vrijheid de beste keuze voor een zorgaanbieder gemaakt kan worden.
- Digitalisering van gegevens is hierbij noodzakelijk.

5. Keuzes & samenwerking

- Voor een toekomstbestendig zorglandschap moeten we keuzes maken met oog voor ieders kracht.
- Vanuit moed en vertrouwen samenwerken.

De planbare zorg van de toekomst

1 Zorgvraag bepalen

Jaarlijks hebben 7 miljoen mensen in Nederland medisch specialistische zorg nodig. Deze mensen gaan, na digitale voorlichting, vaak als eerste naar de huisarts. Hier worden de klachten en de hulpvraag besproken en zo de zorgvraag bepaald.

2

Zorgkeuze maken

Bij het kiezen van de meest geschikte zorgaanbieder staat de patiënt echt centraal. Aan de hand van de zorgvraag wordt samen met de patiënt besloten op welke plek de beste zorg kan worden geleverd. De keuzevrijheid van de patiënt is leidend. De verwijzer zorgt ervoor dat de patiënt de zorg krijgt die daadwerkelijk nodig is (passende zorg). Om tot een passende zorgkeuze te komen wordt hoofdzakelijk gekeken naar de voorkeur van de patiënt, actuele wachttijden, verzekering van de patiënt, ervaring en specialisatie van de zorgaanbieder, uitkomsten van de behandelingen en de patiënttevredenheidsscores. Transparantie over deze data is hierbij cruciaal.

Passende zorg en organisatie

Patiënten die planbare zorg nodig hebben zoals bijvoorbeeld bij beweg-, oogheelkundige- of dermatologische klachten kunnen worden doorverwezen naar een kliniek. Een patiënt met een spoedeisende zorgvraag wordt over het algemeen naar een ziekenhuis doorverwezen. Dit geldt eveneens voor patiënten met verhoogde risicofactoren* die geopereerd moeten worden en intensieve (na)zorg nodig hebben.

**comorbiditeit, leeftijd en/of hoog-risico aandoening.*

Transparante wachttijden

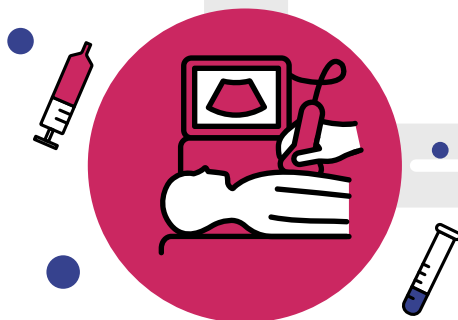
Is er voor een consult of behandeling sprake van een lange wachttijd? Dan kan de patiënt bij de huisarts of zorgverzekeraar vragen om een doorverwijzing naar een zorgaanbieder met kortere wachttijden. Wanneer de patiënt elders sneller en minstens even goed behandeld kan worden, dan zou de patiënt op die mogelijkheid moeten worden gewezen. Inzicht in wachttijden voor zowel consulten als behandelingen is noodzakelijk om te komen tot passende organisatie; dergelijke transparantie is nodig om de patiënt te kunnen behandelen daar waar de zorgvraag het beste past.

Informatisering & gegevensuitwisseling

Om patiëntgerichte en efficiënte zorg te kunnen leveren moet de informatisering binnen het primaire zorgproces op orde zijn. Door gestandaardiseerde registratie, verbonden systemen en eenvoudige uitwisseling tussen zorgaanbieders kan de informatie de patiënt volgen bij verwijzing, behandeling en nazorg. Dit betekent ook dat alle zorgaanbieders online goed vindbaar moeten zijn voor zowel patiënt als verwijzer.

Zorgaanbieders in Nederland

Nederland kent 539 kliniek- en 116 ziekenhuislocaties die medisch specialistische verzekerde zorg leveren (2020). 15% van alle patiënten gaat jaarlijks voor hun zorg naar een kliniek. Voor oogheelkunde, dermatologie en plastische chirurgie ligt dat ruim boven de 20%. In 2021 hebben ZKN-leden 200.000 extra patiënten (+20%) geholpen met slechts een toename van 1,5% extra personeel. Doordat klinieken zich focussen op specifieke behandelingen, kunnen zij met efficiënte inzet van professionals veel doen in korte tijd.

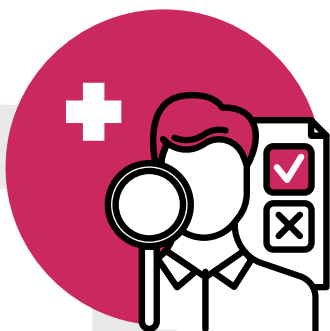
3

Behandeling krijgen

Bij een behandeling is het principe van passende zorg het uitgangspunt: alleen doen wat echt aantoonbaar effectief is en aansluit op de hulpvraag van de patiënt. Na verwijzing komt de patiënt voor een eerste consult bij de geselecteerde zorgaanbieder. Bij de intake en eventueel aanvullende diagnostiek wordt onderzocht of een behandeling nodig is. Bij een langdurig of complex traject kan het zijn dat een deel van de zorg plaatsvindt in een kliniek en de rest in een ziekenhuis – of andersom.

4

Behandeling evalueren

Na afronding van de behandeling vraagt de zorgaanbieder aan de patiënt om een evaluatieformulier (PROM en PREM) in te vullen over de resultaten van en tevredenheid over de behandeling. Deze input gebruikt de zorgaanbieder om de zorg voor de patiënt verder te verbeteren en van te leren. Deze 'reviews' plaatst de zorgaanbieder op de website zodat toekomstige patiënten en hun verwijzers een geïnformeerde keuze kunnen maken. Voor verzekeraars is het belangrijke sturingsinformatie bij de inkoop.

5

Geleverde zorg betalen

Bij de betaling van zorg geldt het principe van passende financiering: de financiering van de benodigde zorg volgt de patiënt. Ongeacht welke zorgaanbieder de patiënt kiest. Na de behandeling betaalt de verzekeraar de zorgaanbieder voor de verrichte zorg. De patiënt betaalt het eigen risico aan de zorgverzekeraar.

Rol van verzekeraars

Verzekeraars sluiten jaarlijks contracten af met zorgaanbieders over de verzekerde zorg die zij leveren. Van alle ZKN-leden levert 94% verzekerde zorg. Het merendeel van de klinieken sluit hiervoor contracten af met meerdere zorgverzekeraars. Verzekerde zorg wordt in klinieken en ziekenhuizen dus op dezelfde manier vergoed.

Een toekomstbestendig zorglandschap

Slotwoord

De kracht van focus, innovatie en samenwerking

De rol die klinieken vervulden bij het inhalen van uitgestelde zorg, bleef in 2022 onverminderd groot. Vanuit focus, innovatie en samenwerking pakten klinieken de extra zorgvraag aan die in heel Nederland was ontstaan. Dit bleef niet onopgemerkt. Patiënten en hun verwijzers weten de weg naar de kliniek steeds beter te vinden. Vanuit de NZa, media en politiek is er steeds meer aandacht voor de rol en toegevoegde waarde van klinieken binnen het zorglandschap. De vraag naar zorg bij onze leden groeit gestaag door.

Met het ondertekenen van het IZA zet ZKN zich, samen met het ministerie van VWS en andere partijen in de zorg, ten volle in voor het toegankelijk en betaalbaar houden van de zorg in Nederland. Het rapport van Gupta Strategists 'De kracht van focus' legt de feiten op tafel: klinieken zijn van toegevoegde waarde in de huidige beweging naar passende zorg. De ambitie van ZKN blijft dan ook onverminderd hoog. We zetten in op de uitvoering van het IZA en houden hierbij nauwlettend het belang van onze leden én de patiënt in de gaten. Als vereniging staan we klaar om samen met ziekenhuizen, verzekeraars, verwijzers en beleidsmakers de veranderingen door te voeren die nodig zijn om te komen tot een duurzame inrichting van het Nederlandse zorglandschap.

In 2023 gaat ZKN door op de juiste koers!

Hartelijke groet,
Paulette Timmerman
Directeur ZKN

//
*De feiten liggen op tafel:
de focus bij klinieken
draagt bij aan goede
toegankelijkheid,
kwaliteit, betaalbaarheid,
maatschappelijke
waarde en innovatie.*
//

**Zelfstandige
Klinieken
Nederland**

070 - 317 79 80
info@zkn.nl
www.zkn.nl